

Казки про жадібність

Про багача, що народив теля

Про багача, що народив теля Жив-був багач Амбросій, що мав великий смак до їжі. Був такий череватий, що своїх колін уже не бачив. А в тому ж селі жив бідний хлоп Лесько, сміхар на весь світ. Бувало, як щось скаже, то люди рачки лазять від сміху.

Якось Лесько здибався з Амбросієм, зміряв його очима від голови до ніг і ткнув пальцем у товстий живіт:

— Ти за тиждень народиш теля!

— Жартуєш, Лєську...

— Ні, бігме.

Прийшов Амбросій додому, та такий сумний, ніби його десь обікрали. Говорить до жінки:

— Сказав Лєсько, що через тиждень народжу теля. — Це може бути, чоловіче.

Багач із багачкою зажурилися. Люди ж сміятимуться з них, не дадуть дороги перейти: ади, Амбросій, що теля вродив!

Жінка побідкалася й каже:

— Іди, Амбросію, геть від хати. Тікай у ліси, аби ніхто нічого не бачив.

— Добре, піду.

Багач встав удосвіта, поклав хліба й солонини в торбу, вирушив у дорогу. Блукав лісами-нетрями, ховався в ярах, спав у норах. Шість днів так ним носило, аж підошви вже повідпадали. Сьомого дня знайшов на галяві цісарський карабін і чоботи, в яких ще були ноги.

«Ади,— подумав багачисько,— вовки з'їли шандаря. Та буду мати чоботи!»

Узяв чоботи в торбу й пішов далі.

Настала ніч. Край лісу надібав на хату. Постукав у шибку:

— Пустіть заночувати! Господар питає:

— А ти хто будеш?

— Подорожній.

— Куди йдеш?

— До Коломиї корову купувати.

— Заходь.

Йому дали вечеряти, а потім постелили коло припічка, щоб не змерз. Багач позіхнув і придушив кота. Так хропів, аж пси за вікном гавкали.

А тієї ночі у господаря вположилася корова. Щоб телятко зігрілося трохи, внесли його до хати. Воно стало помалу ходити. Над ранок уздріло босі ноги Амбросія і почало лизати. Багач з того прокинувся й витріщився на нього.

«Ади, яку теличку я народив»,— подумав. Схопився за живіт і вибіг із хати — ніби його хтось вимів. Так тікав, що мало п'яти не загубив.

Телятко знайшло торбу, з якої стирчали шандареві чоботи, і взялося лизати халяви.

Газдиня, як побачила, що телятко лиже чоботи з ногами, сплеснула в долоні й закричала не своїм голосом:

— Уставай, чоловіче, бо наше теля з'їло подорожнього! Господар протер очі.

— Упали, жінко, ми в біду, як голий у кропиву. Теля їсть людей! Його треба позбутися.

— Відведи у ліс вовкам,— порадила жінка. Чоловік закинув телятко на плечі й відніс у темну хашу.

А в той час багачисько, радий і веселий, вернувся додому. Сів за стіл і каже:

— Давай, жінко, їсти!

Сьорбав, жував, чавкав, а жінка питала:

— Ну що, чоловіче, було в тебе теля?

— Аякже!

— А яке воно?

— О-о, файна теличка. Червону латку має на чолі. Така жвавенька, ноги мені лизала.

— А потім?

— Я схопився і — драла додому. Багачка, як почула, що він народив, закричала так, ніби чорт із неї лико драв:

— Запрягай коні й — за телям! Я його не подарую!

— Не поїду, жінко. Мені соромно.

— Твій сором до стайні я не зажену. Запрягай коні! Чуєш?

Язик багачки добрий чортові на батіг. Так лаяла Амбросія, що той аж підскакував.

Запрягли і — гайда! Підїхали до хати, що стоїть край лісу, Амбросій сховався на возі в соломі й попросив дружину:

— Накрий мене веретою. Багачка — до хати.

— Мій чоловік ночував у вас і народив теля. Вночі він схопився і від страху втік. Забув навіть узяти теличку... — А де ваш чоловік?

Вийшли до фіри. І господар виломив із плота дрючок. Почав ним молотити по ряднині.

— А біс би тебе взяв! Та я через тебе теля запропастив! Ах ти, шахраю! Нащо лишив чоботи?..

Багачі, похнюпившись, поїхали додому. І люди склали про них казку, яку я вам, ади, розповів.